

23.05.2012

Kaj/15

§ 185

Detaljplan för kvarteren nr 20080 och 20081 m.m. (Lappvikens sjukhusområde) och detaljplaneändring för skyddsgrönområde i Västra hamnen (nr 12046)

HEL 2011-000113 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag godkänna detaljplan för kvarteren nr 20080 och 20081 och park-, närrekreations-, gatu- och vattenområden och detaljplaneändring för skyddsgrönområde i 20 stadsdelen (Västra hamnen, Lappviken, Gräsviken) enligt stadsplaneringskontorets detaljplaneavdelnings ritning nr 12046, daterad 5.5.2011 och ändrad 13.3.2012.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att vid parken bygga bullerskärmar som skydd mot trafikbuller från Västerleden. (Yrjö Hakanen)

Behandling

Efter att ha förklarat diskussionen avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Yrjö Hakanen understödd av ledamoten Julia Virkkunen under diskussionen hade föreslagit följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att vid parken bygga bullerskärmar som skydd mot trafikbuller från Västerleden.

Redogörelsen befanns vara riktig

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

1 omröstningen

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att vid parken bygga bullerskärmar som skydd mot trafikbuller från Västerleden.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 47

Annika Andersson, Paavo Arhinmäki, Lilli Autti, Jorma Bergholm, Tuija Brax, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Sanna Hellström, Riikka Henttonen, Rakel Hiltunen, Mari Holopainen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Kalle Könkkölä, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Reiska Laine, Harri Lindell, Päivi Lipponen, Jyrki Lohi, Terhi Mäki, Sari Näre, Outi Ojala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Kati Peltola, Sirpa Puhakka, Heli Puura, Tuomas Rantanen, Pekka Saarnio, Harri Saksala, Riitta Skoglund, Johanna Sumuvuori, Tarja Tenkula, Nils Torvalds, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Thomas Wallgren, Ville Ylikahri

Nej-röster: 1

Kauko Koskinen

Blanka: 32

Sirpa Asko-Seljavaara, Maria Björnberg-Enckell, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Sture Gadd, Juha Hakola, Kimmo Helistö, Nina Huru, Arja Karhuvaara, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Pauli Leppä-aho, Hannele Luukkainen, Annukka Mickelsson, Seija Muurinen, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sanna Perkiö, Mari Puoskari, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Wille Rydman, Olli Sademies, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Ulla-Marja Urho, Antti Valpas, Jan Vapaavuori, Markku Vuorinen

Frånvarande: 5

Harry Bogomoloff, Heikki Karu, Tuomas Nurmela, Risto Rautava, Esko Riihelä

Stadsfullmäktige hade beslutat godkänna ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12046 kartta, päivätty 5.5.2011, muutettu 13.3.2012
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12046 selostus, päivätty 5.5.2011, muutettu 13.3.2012, päivitetty Kslk:n 13.3.2012 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva 13.3.2012
- 4 Viranomaisneuvottelumuistio 21.9.2010
- 5 Vuorovaikutusraportti 5.5.2011, täydennetty 13.3.2012 ja keskustelutilaisuuden 8.12.2008 muistio

23.05.2012

Kaj/15

6 Osa päätöshistoriaa
7 Äänestyslista

Utdrag

Utdrag

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Bilagor till utdrag

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen
Förslagstext
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5
Bilaga 6

Museovirasto

HSY Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Förslagstext

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar godkänna detaljplan för kvarteren nr 20080 och 20081 och park-, närreklamations-, gatu- och vattenområden och detaljplaneändring för skyddsgrönområde i 20 stadsdelen (Västra hamnen, Lappviken, Gräsviken) enligt stadsplaneringskontorets detaljplaneavdelnings ritning nr 12046, daterad 5.5.2011 och ändrad 13.3.2012.

Sammandrag

Lappvikens sjukhus huvudbyggnad, ritad av C.L. Engel, dess gårdsbyggnader och den omgivande parken bildar en unik och värdefull kulturhistorisk helhet med de äldsta skikten från 1800-talet. De viktigaste byggnaderna har år 1993 skyddats med stöd av byggnadsskyddslagen. Byggnaderna och den omgivande parken tas upp i förteckningen över kulturhistoriska miljöer av riksintresse (RKY 2009).

Förslaget till detaljplaneändring gäller ett mestadels oplanlagt område och säkerställer att områdets skyddsvärden bevaras och att området samtidigt utvecklas på ett sätt som lämpar sig för värdena. I detaljplanen skapas förutsättningar för byggnadernas kommande användning för socialverkets behov. I enlighet med en projektplan som staden låtit göra upp kommer barnskyddsfunktioner, missbrukarvård och handikapparbete att förläggas till de flesta av husen.

Huvudbyggnaden med en servicebyggnad och Y-stiftelsens hus Koivula har planlagts som sina egna kvarter inom gränserna för den historiska parken. Den historiska sjukhusparken skyddas i detaljplanen, så att landskapsträdgårdens drag värnas om och förstärks. Parken planläggs som en offentlig park med en lugn omgärdad vistelsepark. Möjligheter till rekreation ökas, parken görs tillgängligare och viktiga delområden renoveras.

Vid den norra udden anvisas en byggnadsyta för en liten paviljong. Detaljplanen gör det också möjligt att bredda huvudrutten för gång- och cykeltrafik (Sundholmsgatans förlängning) och att renovera det gatuavsnitt som fortsätter till Lappviksvägen.

Föredraganden

Utgångspunkter

Detaljplanen gäller före detta Lappvikens psykiatriska sjukhus område som ligger på en bergig udde som vetter mot väster mellan Sandudds begravningsplats och Västerleden. Hälften av detaljplaneområdet på sammanlagt cirka 20 hektar består av parkområde med byggnader och hälften av vattenområde.

Den viktigaste utgångspunkten för detaljplanen är områdets historiska och stadsbilda-, rekreations- och landskapsmässiga värde som en helhet med byggnaderna och den omgivande parken. De arkitektoniskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna ligger i en historisk terapimiljö, i den trädgårdsarkitektoniskt och med tanke på växtligheten värdefulla parken. Den år 1841 färdigställda huvudbyggnaden ritad av C.L. Engel, gårdsbyggnaderna uppförda i slutet av 1800-talet och i början av 1900-talet och parken omkring dessa bildar i enlighet med statsrådets beslut en bebyggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009 Lappvikens sjukhusområde).

Huvudbyggnaden har skyddats med stöd av byggnadsskyddslagen år 1993. Vid samma tillfälle skyddades byggnaden Venedig vid stranden, bostadshuset Omenapuutalo, bastuns östra flygel, iskällaren och terapihuset. När byggnaderna skyddades ansåg museiverket att även parkområdet ska skyddas med stöd av byggnadsskyddslagen. Enligt ett beslut ska frågan om att skydda parkområdet beaktas i den detaljplan som nu bereds. Stadsstyrelsen har år 2000 gett ett utlåtande med samma lydelse.

Stadsplaneringsnämnden godkände 18.11.2004 principerna för den fortsatta planeringen av parken, enligt vilka man i alla projekt i området ska beakta parkområdets kulturhistoriska, rekreations-, stadsbilda- och landskapsmässiga värden och växtlighetsvärden och syfta till att bevara och förstärka dem. Man ska sträva efter att skydda

parkområdet som en helhet och utveckla parkens delområden efter deras specialkaraktär. Landskapsrummen, terrängformerna, växtligheten och konstruktionerna ska värnas om och vid behov iståndsättas i parkens alla delar.

Också stadens planer på ett nytt användningsändamål för byggnaderna har varit en utgångspunkt för detaljplanen. Fastighetskontoret utarbetade år 2009 en projektplan för den kommande användningen av sjukhusets huvudbyggnad med en servicebyggnad, byggnaden Venedig, terapihuset och Omenapuutalo. Till byggnaderna förläggs enligt planen funktioner för barnskyddet, missbrukarvården och handikapparbetet vid Helsingfors stads social- och hälsovårdsväsen, såsom Kådparkens familjestödcenter och gruppboheter för utvecklingsstörda. Bygglov för renovering av byggnaderna beviljades 16.4.2010. Det har ännu inte fattats något beslut om finansieringen av projektet.

Planläggningsläge

I Generalplan 2002 för Helsingfors tas området upp som område för förvaltning och administration som ska utvecklas för administration, offentlig service, högskoleutbildning och icke miljöstörande verksamhetslokaler, boende och rekreation och den för området nödvändiga samhällstekniska försörjningen och trafiken. De kringliggande stränderna anges som en stadspark som ska utvecklas som mångsidiga verksamhets-, mötes-, kultur- och naturmiljöer. Hela detaljplaneområdet anges i generalplanen som ett kulturhistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på landskapskulturen värdefullt område som ska utvecklas så att dess särdrag bevaras. I södra kanten av området anges dessutom en beteckning för ett underjordiskt avsnitt av huvudtrafiknätet (centrumtunnelns västra infart).

Största delen av detaljplaneområdet har ingen detaljplan. För en del av södra kanten av området gäller följande detaljplaner:

- nr 11140 från år 2005 (Sundholmen), skyddsgrönområde
- nr 6044 från år 1968 (detaljplan för underjordiska oljecisterner)

Helsingfors stad äger området och byggnaderna, med undantag av byggnaden Koivula (nu Alvila) som ägs av Y-stiftelsen.

Allmän beskrivning av området

Detaljplaneområdet omfattar hela det parkliknande området med byggnaderna. Området gränsar i sydväst till Västerledens trafikområde, i söder delvis till det obekräftade detaljplaneområdet för centrumtunneln (detaljplan nr 11660) och delvis till KTY-tomten nr

20790 (breddning av gång- och cykelstråk), i öster till Sandudds gamla lutherska begravningsplats och till andra delar till sjövikens Lappviken. Udden med namnet Bruden och ön Brudgummen i västra kanten av området hör till detaljplaneområdet.

Cirka 8 ha, dvs. mindre än hälften av det ursprungliga området med parker har bevarats. Även som sådan är den dock en viktig del av den psykiatriska hälsovårdens historia och ett exempel på de få bevarade helheterna från 1800-talet.

I sitt ursprungliga användningsändamål som en mentalvårdsanstalt med terapimiljö är Lappvikens sjukhus ett av de äldsta i världen. Det var det första sjukhuset i Finland som byggdes för den psykiatriska vården och ett av de första psykiatriska undervisningssjukhusen i hela världen. Den omgivande parken som patienternas friluftsområde har från all början varit en viktig del av terapiarbetet.

Utöver huvudbyggnaden har området sammanlagt nio gårdsbyggnader. De viktigaste av dessa har skyddats med byggnadsskyddslagen: byggnaden Venedig, dvs. byggnaden i rött tegel vid stranden som ursprungligen inrymde en tvätt- och bakstuga och personalbostäder (1895), bostadshuset av trä Omenapuutalo (1913), servicebyggnadens östra bastuflögel, iskällaren av tegel i norra slutningen och gårdsbyggnaden av trä Terapiatalo invid huvudbyggnaden (1882). Husen står nu tomma eller används tillfälligt.

I området finns dessutom ett träskjul, en källare till ett kapell som revs på 1970-talet, ett litet verktygsskjul vid stranden och en stenbyggnad (tidigare Koivula, nu Alvila) från 1950-talet som nu inrymmer ett internat för ungdomar i psykiatrisk rehabilitering.

Området i sin helhet är en bebyggd kulturmiljö där landskapsfaktorer har haft en stor betydelse. Byggplatsen valdes på basis av det vackra landskapets hälsoeffekter och det lugna läget. Landskapet har under årens lopp med fyllningar och planteringar bearbetats till en engelsk landskapsträdgård med varierande gräsområden och ädelträdsgrupper vid de bågformade gångarna. Parken anlades som patientarbete på 1840–1880-talen och med överläkarnas ledning blev den speciellt rik med tanke på artmängden, med sällsynta växter med såväl träd- som örtstam. Området omfattar också en storslagen bergstrand i naturtillstånd och mer långsluttande fyllnadsområden. Som en del av parken finns även ett område med odlingslotter som ursprungligen var sjukhusets köksträdgård och användes för arbetsterapi.

Andra viktiga skyddsobjekt i detaljplaneområdet utöver det historiskt värdefulla byggnadsbeståndet är den öppna platsen framför huvudbyggnaden, innergårdens trädgård och den historiska sjukhusparken i sin helhet med landskapsrummets ursprungliga

struktur, växtgrupper såsom trädalléer, och konstruktioner såsom stenmurar, trappor och beläggningar.

Man kommer till området via Birger Käcklunds stråk (strandrutten) i norr, Lappviksvägen i öster och Östersjöpasset i Gräsviken i söder.

Den största av miljöstörningarna i området är bullret från Västerleden. Bullerområdet med 55 dB dagtid sträcker sig i parken till västra och södra kanten av Lappvikens sjukhus huvudbyggnad och i de sydligaste delarna av området överskrids gränsen 60 dB.

Vid gång- och cykelvägen norr om Västerleden har det i undersökningar konstaterats föroreningar i sediment på havsbotten.

En tillfällig fjärrvärmeledning ovan jord korsar områdets södra del.

Innehållet i detaljplanen och detaljplaneändringen

Mål och principer

Målet är att bevara områdets arkitektoniska, kulturhistoriska och landskaps- och rekreationsmässiga värden och samtidigt göra det möjligt att utveckla funktioner som lämpar sig för skyddsvärdena. Detaljplanen syftar dessutom till att göra det möjligt att komma med ett nytt användningsändamål för byggnaderna i enlighet med projektplanen för sjukhusbyggnaderna.

I detaljplanen skyddas området som en helhet, delområden utvecklas och användbarheten förbättras med den historiska renoveringens medel. Det görs möjligt att öka den offentliga användningen. Man strävar efter att minimera olägenheterna från de tekniska lösningarna för den historiska miljön. Rekreationsbruket styrs med planeringslösningar och det skapas förutsättningar för att förlägga funktioner vid social- och hälsovårdsväsendet till byggnaderna.

Behoven hos de olika användargrupperna sammanjämkas. Principen är att området i parkens inre del bevaras som ett lugnt promenad- och vistelseområde. Förbifartsrutterna och huvudcykelleden styrs genom området via dess kantområden. I de områden som är känsliga för slitage anvisas inte genomgång.

Byggnaderna och parken skyddas

De flesta av byggnaderna har skyddats med stöd av byggnadsskyddslagen (srs). De övriga byggnaderna för sjukhusfunktioner skyddas som byggnader i parken (sr-2). För huvudbyggnaden med en servicebyggnad och för Koivula planläggs egna tomter (YS/s och YS-1) och parkområdet med konstruktionerna

(brunnen, trapporna, murarna och förbindelserna) planläggs som en offentlig park med skyddsbestämmelser (VP/s, sr-1, sr-r).

Till byggnaderna i området får förläggas sådana funktioner för social- och hälsovårdsväsendet som motsvarar områdets ursprungliga sjukhusfunktioner och/eller terapiarbete och sådana former av stödboende som anknyter till dessa. Dessutom får kaféer och andra offentliga lokaler som är öppna för allmänheten förläggas till byggnaderna på ett sätt som lämpar sig för deras historiska karaktär.

Utgångspunkten för bevarandet av växtligheten i parkområdet är att skydda och utveckla landskapsrummen. Med detaljplanen styrs renoveringen av parken, bl.a. förnyandet av planteringar. Det väsentliga är att landskapsrummens strukturer (planterade och öppna rum varierar) och den grundläggande utformningen av de särskilda växtgrupperna (bl.a. bersåer, trädalléer) bevaras.

Gränszonen i södra delen av området (nu delvis ett skyddsgrönområde för vilket en detaljplaneändring gäller) har inkluderats i parken i syfte att visa att området har hört till den historiska parken och att gränszonen ska renoveras och rätt underhållsnivå bestämmas vid samma tillfälle med den historiska parken.

Parkområdet utvecklas

Förbindelsenätet i parken är till en stor del det ursprungliga och träden daterar från 1800-talet. Renoveringen av trädbeståndet ska basera sig på den trädgårdshistoriska utredningen och en professionell renoveringsplan utarbetad utifrån utredningen.

I detaljplanen anges huvudpunkter för hur parken ska utvecklas. Ingångsområdet görs mer inbjudande och orienterbart genom att strukturera ingången med portar och växtgrupper på den öppna platsen. Gränszonerna avgränsas med stängsel och murar och det anvisas områden för rekreation, bl.a. genom nya bryggor vid vatten och bättre synergi mellan förbindelserna. Parken görs tillgängligare till fots när det öppnas en ingång även i norra delen av området. Frågan om att parken ska omgärdas anges i detaljplanen, likaså lägen för portarna, i syfte att göra det möjligt att begränsa användningen av parken under den oövervakade tiden av dygnet. Största delen av de nuvarande förbindelserna bevaras sådana de nu är. Områdena för användning av mer privat karaktär, såsom odlingslotterna och huvudbyggnadens innergårdar, får omgärdas.

På den norra udden i ett område där det tidigare fanns servicebyggnader för sjukhuset har det anvisats en byggnadsyta för ett lusthus, en kafékiosk eller en paviljong i liten skala som lämpar sig för landskapsparken. Den nya byggnaden kommer att komplettera

serviceutbudet vid strandrutten med ett rastställe och en vistelseplats med vackra utsikter. I detaljplanen ingår också en liten yta för utvidgning av odlingsområdet i norr.

Trafik och tekniska lösningar

Detaljplaneområdet ansluter sig till gatunätet via Lappviksvägen. Infarten till tomterna anvisas enkelriktat via Fahlanders allé (infart) och Lappviksstigen. Gångförbindelsen kring sjukhuset och Lappviksstigen utgör en del av räddningsvägen. Servicetrafiken har tillträde till närheten av byggnadernas ingångar.

Det föreslås att fjärrvärmeledningen ovan jord i detaljplaneområdet ska flyttas under huvudstråket för gång- och cykeltrafik i södra kanten av detaljplaneområdet genom att göra gång- och cykelvägen ungefär 3 meter bredare. Stråket är nu för smalt och i korsningen av Östersjöpasset är vyerna dåliga. Användarnas säkerhet på gång- och cykelvägen ökar alltså väsentligt när vägen breddas.

Parkeringsplatser anvisas bara i den utsträckning som är nödvändig för verksamheten i byggnaderna i området. Avsikten är att koncentrera parkeringen och anlägga bilplatserna ändamålsenligt med tanke på såväl användningen av parken och byggnaderna som skyddsvärdena. Bilplatser har i detaljplanen anvisats i kvartersområdena och delvis i parkområdet. Det anges ingen detaljplanebestämmelse om antalet bilplatser men dimensioneringen av områdena reserverade för parkering baserar sig på bilplatsskyldigheten 1 bp/330 m² vy. I dimensioneringen har även behovet av handikapplatser beaktats. De nuvarande bilplatserna vid huvudbyggnadens södra vägg stryks och området kan renoveras för vistelse. Trafiken till byggnaden Venedig sköts som angöringstrafik.

De tekniska lokalerna ska anpassas efter parkmiljön så att dess kulturhistoriska värde inte minskar. I hela detaljplaneområdet ska de nya konstruktionerna placeras i sådana lägen som sparar det befintliga trädbeståndet. Tekniska anläggningar (elskåp och dylika) får inte förläggas till parken i andra lägen än de som anges i detaljplanen, och om läget inte anges, måste de i första hand byggas integrerade till byggnaderna.

I enlighet med skyddsmålen och principerna för den fortsatta planeringen godkända av stadsplaneringsnämnden år 2004 ska trafiklösningarna anpassas efter miljön så att de tar så litet utrymme som möjligt och så att olägenheterna från dessa för parkens värden och användbarhet minimeras. Området för centrumtunneln har avgränsats utanför detaljplanen med undantag av vissa underjordiska avsnitt i detaljplanens sydöstra kant, i fråga om vilka detaljplanen styr bara behandlingen av avsnitten ovan jord. I samband med den fortsatta

planeringen av tunneln ska det utförligare undersökas hur tunneln kan sammanjämkas med planeringen av parken, hur gång- och cykelstråken förverkligas i området och hur parken ska avgränsas.

Det är inte möjligt att lösa bullerproblemet inom ramen för detaljplaneområdet. Bullerbekämpningen kan effektivt skötas bara genom att bygga bullerräcken vid Västerleden, vilket man inte har berett sig på.

Konsekvenser av att detaljplaneändringen genomförs

Detaljplanen säkerställer att områdets historiska och landskapsmässiga värden bevaras. Detaljplanen medför inga betydliga ändringar. Med de föreslagna planeringslösningarna blir stadsbilden mer harmonisk och mer parkliknande. Den historiska parken kan renoveras och den avgränsas klart från sin omgivning och ingången omstruktureras. Fjärrvärmeledningen kan permanent flyttas till ett annat läge bort från parkområdet. Att bygga en ny paviljong i norra delen av området skapar ett nytt tidsskikt och en tolkning om parkens värde i den historiska miljön. Det gör dessutom rekreationsutbudet i området mångsidigare, såsom också de nya bryggarna och vistelseområdena när parken renoveras. Den föreslagna nya verksamheten i området passar bra ihop med den ursprungliga verksamheten i området och skapar förutsättningar för att områdets historiska identitet bevaras.

Detaljplanen har ingen inverkan på motorfordonstrafiken. Förhållandena för gång- och cykeltrafiken blir bättre i och med att den smala gång- och cykelvägen i södra kanten av området breddas. Detta och renoveringen av ingången med en öppen plats ökar trafiksäkerheten och gör området mer orienterbart.

Att öppna en förbindelse i norra delen av området gör området tillgängligare och förbättrar därigenom rörelse- och rekreationsmöjligheterna i hela området.

Genomförande

Bygglov för projektplanen om byggnadernas användning beviljades våren 2010 och genomförandet av projektplanen väntar på ett finansieringsbeslut. Detaljplanen är utgångspunkten för en renoveringsplan för parken som utarbetas av byggnadskontorets gatu- och parkavdelning.

Planeringsfaser och växelverkan

Planläggningen inleddes på stadens initiativ.

Stadsplaneringsnämnden godkände 18.11.2004 skyddsmålen för parken och principerna för den fortsatta planeringen.

Intressenterna underrättades om att frågan om en detaljplan blivit väckt med en skrivelse från stadsplaneringskontorets detaljplaneavdelning. Samtidigt med skrivelsen fick de ett program för deltagande och bedömning (daterat 13.11.2008). Att frågan om en detaljplan blivit väckt meddelades dessutom i planläggningsöversikten för 2009.

Deltagande och växelverkan ordnades i enlighet med programmet för deltagande och bedömning. Programmet för deltagande och bedömning samt utgångspunkterna och målen för detaljplanen presenterades vid ett diskussionsmöte för allmänheten 8.12.2008.

Utkastet till detaljplaneändring och utkastet till detaljplanebeskrivning hölls framlagda på stadsplaneringskontoret 10.5–28.5.2010 och på stadsplaneringskontorets webbplats.

Myndighetssamarbete

Under beredningen av detaljplanen och detaljplaneändringen utfördes myndighetssamarbete med Museiverket, affärsverket Helsingfors Energi, Helsingfors kyrkliga samfällighet, byggnadskontoret, räddningsverket, idrottsverket, miljöcentralen, fastighetscentralen, stadsmuseet och socialverket.

Myndigheternas samråd med stöd av 66 § i markanvändnings- och bygglagen fördes 26.8.2010. Detaljplanen ansågs huvudsakligen ha beretts bra. I detaljplanebestämmelserna föreslogs vissa justeringar som har beaktats, och det förutsattes att bullerproblemet ska diskuteras med Närings-, trafik- och miljöcentralens trafikavdelning.

Promemorian från myndigheternas samråd finns som bilaga till föredragningslistan.

Myndigheternas ställningstaganden (tre ställningstaganden i fasen för programmet för deltagande och bedömning och ett i utkastfasen) gällde bland annat sammanjämkningen av användningen av trädgården och parken, reserveringen av en trädgårdslott för svårt handikappade och arbetsfördelningen mellan museiverket och stadsmuseet.

Ställningstagandena har beaktats i beredningen av detaljplanen. Man har strävat efter att svara på eventuella utmaningar mellan den offentliga användningen av parken och den mer privata användningen av byggnaderna genom att ange bestämmelser om bl.a. omgärdandet och rutterna. I detaljplanen finns inget hinder för utvidgandet av odlingslotterna.

Åsikter

Postadress

PB 1
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

F10680001200062637

Moms nr

F102012566

Under beredningen av detaljplanen fick detaljplaneavdelningen sju skrivelser med åsikter, varav en åsikt gällde programmet för deltagande och bedömning och sex åsikter utkastet till detaljplaneändring. Dessutom framfördes muntliga åsikter vid diskussionsmötet och per telefon. Innan beslutet behandlades i nämnden framfördes dessutom ett invånarinitiativ per e-post.

Åsikterna gällde mestadels förhållandet mellan parkens skyddsvärden och den offentligare användningen av parken än i nuläget och å andra sidan den kommande användningen av byggnaderna. Åsiktsgivarna var oroliga för bevarandet av parkens värden och dess fridsamma karaktär. Målen för detaljplanen ansågs mest som goda utgångspunkter för planeringen. I fyra åsikter om utkastet motsatte åsiktsgivarna sig kafékiosken med stöd av naturvärdena. I invånarinitiativet önskar man en terapeutisk park och motsätter sig att en nordlig ingång öppnas till området.

Åsikterna har beaktats i planlägningsarbetet så att byggnadsytan för en paviljong i norra delen av området har minskats och skyddsbestämmelserna har justerats.

I rapporten om växelverkan anges åsikterna och myndighetsställningstagandena i sammandrag och genmälena till dessa mer i detalj. Promemorian från diskussionsmötet finns som bilaga till rapporten om växelverkan.

Statistiska uppgifter

Förslaget till detaljplan och detaljplaneändring gäller för en yta på 198 127 m², varav 77 366 m² utgör rekreativområde och sammanlagt 12 877 m² kvartersområde för byggnader för social- och hälsovårdsväsendet. Noggrannare statistiska uppgifter anges i beskrivningen för detaljplanen och detaljplaneändringen.

Förslaget framlagt, anmärkning och utlåtanden

Utkastet till detaljplan och detaljplaneändring hölls offentligt framlagt 10.6–11.7.2011. En anmärkning gjordes mot förslaget.

Socialnämnden, nämnden för allmänna arbeten, miljönämnden, byggnadsnämnden, stadsmuseet, Museiverket, samkommunen Helsingforsregionens miljöjämnstern vattenförsörjning, affärsverket Helsingfors Energi, Helen Elnät Ab och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland gav utlåtande om förslaget. Fastighetskontoret meddelade att det inte har någonting att påpeka om förslaget till detaljplan.

Anmärkning

Det anses i anmärkningen att det planerade läget för kafékiosken på den norra udden i förslaget till detaljplan är olämpligt. Detta motiveras med rekommendationerna i utredningen om skyddsmålen (2004) och med oron för servicetrafiken och kompletterande anordningar som kafékiosken eventuellt för med sig. Det föreslås i anmärkningen att bottenvåningen i byggnaden Venedig ska tas upp till ny behandling som ett läge för kaféet.

Dessutom framförs oron för ökad genomfartstrafik med anledning av den norra ingången som föreslås i detaljplanen. För att förverkliga tanken om en terapeutisk park och ett fridsamt rekreativområde anses det nödvändigt att stryka ingången i detaljplanen. Följande ändring har gjorts i detaljplanen med anledning av anmärkningen: bestämmelsen om byggnadsytan för en paviljong på norra udden har justerats i fråga om byggnadens storlek och områdets karaktär.

Detaljplanen har som mål att förbättra rekreativområdena och användningen av området som en offentlig park. För att uppnå dessa mål bevaras den norra ingången i förslaget till detaljplan och den norra udden renoveras till ett vistelseområde. Omgärdandet och praxisen med att stänga parken underlättar övervakningen och gör det möjligt för olika användargrupper att använda området för rekreation.

Utlåtanden

I utlåtandena anses i regel att förslaget till detaljplan bra och ändamålsenligt har beretts i samarbete med olika aktörer (Museiverket, stadsmuseet, socialnämnden, byggnadskontoret, NTM-centralen i Nyland). I två utlåtanden (miljönämnden, nämnden för allmänna arbeten) förhåller man sig kritiskt till det föreslagna läget för kafékiosken. Man önskar justeringar i bestämmelserna om kiosken och servicen, underhållet och omgärdandet i allmänhet (nämnden för allmänna arbeten, byggnadsnämnden).

Miljönämnden anser det nödvändigt att bygga bullerskydd. NTM-centralen anser att den föreslagna lösningen är godtagbar med tanke på bullret. Om staden ytterligare vill öka trivselen i parken föreslår NTM-centralen att det innan detaljplanen godkänns förs underhandlingar om att lösa bullersituationen genom att utvidga detaljplaneområdet till Västerleden. Affärsverket Helsingfors Energi anser att kostnaderna för att fjärrvärmeledningen flyttas beror på att detaljplanen genomförs och förutsätter att det läggs ett villkor till detaljplanen om att fjärrvärmeledningen inte behöver flyttas innan ett permanent läge har anvisats för den.

Utlåtandena har beaktats så att bestämmelsen om byggnadsytan för en paviljong har justerats i fråga om byggnadens karaktär och omfattning. Också bestämmelserna om beaktandet av landskapet,

23.05.2012

Kaj/15

belysningen och omgärdandet har justerats. Det har dessutom gjorts justeringar av teknisk karaktär i detaljplaneförslaget på basis av utlåtandena och myndighetsunderhandlingarna.

Huvudsyftet för detaljplanen är att bevara den värdefulla miljön och att göra det möjligt att utveckla funktionerna i miljön. Dispositionen av parken ändras inte. Det finns inte ekonomiska förutsättningar för att bygga bullerskydd för att öka trivseln i parken och därför är det inte ändamålsenligt att i denna fas inleda mer detaljerade underhandlingar om utvidgningen av detaljplaneområdet eller de olika bullerskyddslösningarna.

Det är möjligt att flytta fjärrvärmeledningarna så att de inte behöver flyttas igen när den eventuella centrumtunneln genomförs.

I rapporten om växelverkan anges anmärkningen och utlåtandena i sammandrag och gemälena till dessa mer i detalj.

Ändringar i förslaget till detaljplaneändring

Ändringar med anledning av anmärkningen och utlåtandena

- Den föreslagna byggnadsytan för kafékiosken har minskats från 30 m² till 15 m² och bestämmelsen om byggnadsytan har preciserats så att det är fråga om en konstverksliknande konstruktion och vistelseplats.
- I bestämmelsen om stängslet som ska byggas har ordet nattetid strukits.
- Bestämmelsen om att undvika en stark belysning i strandzonen har justerats med en tilläggsbestämning om naturenlighet.
- En beteckning om ett ledningsområde har lagts till detaljplanekartan.

Övriga ändringar

- I det avsnitt av bestämmelsen om VP/s-området som gäller bevarande, renovering och återställande har ordet terrängformerna tillagts.
- I det avsnitt av de stadsbildsmässiga anvisningarna som gäller förläggande av tekniska konstruktioner om bevarandet av trädbeståndet har orden landskapsrummet och som sparar terrängen tillagts.

- I bestämmelsen om YS/s-området har avsnittet Till byggnaderna för dessutom förläggas kaféer och andra offentliga lokaler som är öppna för allmänheten på ett sätt som lämpar sig för byggnadernas historiska karaktär tillagts.
- I de avsnitt av bestämmelserna som gäller vattenabsorberande ytmaterial har termen obunden tillagts.

Detaljplanebestämmelserna har ändrats också i fråga om att de befintliga terrängformerna ska beaktas. Ändringarna motiveras med att terrängens former är viktiga för att kunna skydda parkens landskapsrum i detaljplanens anda, vilket inte tillräckligt framhävdes i detaljplanebestämmelserna. I utlåtandena och diskussionerna med sakkunniga togs dessutom upp frågor (bl.a. kravet på tillgänglighet) som kan påverka terrängformerna när de förverkligas.

I detaljplanebestämmelsen om YS/s-kvartersområdet har det gjorts ett tillägg som möjliggör kaféverksamheten och andra offentliga funktioner. I de avsnitt i detaljplanebestämmelserna som gäller vattenabsorberande ytmaterial har det tillagts termen obunden, vilket gör det möjligt att använda stenmjöl på parkgångarna. Ändringen baserar sig på en diskussion med byggnadskontoret i utlåtandefasen.

Anmärkningen och utlåtandena ger inte upphov till andra åtgärder.

Ändringarna är inte väsentliga och förslaget behöver därför inte läggas fram på nytt.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12046 kartta, päivätty 5.5.2011, muutettu 13.3.2012
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12046 selostus, päivätty 5.5.2011, muutettu 13.3.2012, päivitetty Kslk:n 13.3.2012 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva 13.3.2012
- 4 Viranomaisneuvottelumuistio 21.9.2010
- 5 Vuorovaikutusraportti 5.5.2011, täydennetty 13.3.2012 ja keskustelutilaisuuden 8.12.2008 muistio
- 6 Osa päätöshistoriaa

Bilagematerial

- 1 Ilmakuva

23.05.2012

Kaj/15

Utdrag

Utdrag

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Bilagor till utdrag

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Förslagstext

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Bilaga 6

Museovirasto

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Förslagstext

För kännedom

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Helsingin Energia -liikelaitos
Kaupunginmuseo
Sosiaalilautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2012 § 554

HEL 2011-000113 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee hyväksyä 20. kaupunginosan (Länsisatama, Lapinlahti, Ruoholahti) korttelien nro 20080 ja 20081 sekä puisto-, lähivirkistys-, katu- ja vesialueiden asemakaavan ja suojaviheralueen asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 5.5.2011 päivätyn ja 13.3.2012 muutetun piirustuksen nro 12046 mukaisena.

Postadress

PB 1
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

23.05.2012

Kaj/15

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.03.2012 § 106

HEL 2011-000113 T 10 03 03

Ksv 0682_1, Lapinniemi, karttaruutu G3

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää 5.5.2011 päivätyn ja 13.3.2012 muutetun 20. kaupunginosan (Länsisatama, Lapinlahti) korttelien 20080 ja 20081 sekä puisto-, lähivirkistys-, katu- ja vesialueiden ja (Ruoholahti) puisto-, lähivirkistys- ja vesialueiden asemakaavaehdotuksen ja 20. kaupunginosan (Länsisatama, Ruoholahti) suojaviheralueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 12046 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä, ja esittää etteivät tehty muistutus ja annetut lausunnot anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Lautakunta päätti muuttaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta seuraavasti:

Muistutuksen ja lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

- esitettyä kahvikioskin rakennusala on pienennetty 30 m²:stä 15 m²:iin ja rakennusala koskevaa määräystä on täsmennetty siten, että kyseessä on taideteoksenomainen rakennelma ja oleskelupaikka
- rakennettavaa aita koskevasta määräyksestä on poistettu maininta "yöajaksi"
- valaistusta koskevaa määräystä voimakkaan valaistuksen välttämiseksi rantavyöhykkeellä on tarkennettu lisämääräellä "Luonnonmukaisella"
- kaavakarttaan on lisätty johtoaluemerkintä.

Muut muutokset

- VP/s-alueen määräyksen säilyttämistä, kunnostamista ja palauttamista koskevaan osaan on lisätty kohta "maastonmuodot"
- teknisten rakenteiden sijoittamista koskevissa kaupunkikuvallisissa ohjeissa olevaan, olevan puuston

Postadress

PB 1
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

säästämistä koskevaan kohtaan on lisätty kohta "maisematilaa" ja "maastoa" säästäen

- YS/s-alueita koskevaan määräykseen on lisätty kohta "Rakennuksiin saa lisäksi sijoittaa yleisölle avoinna olevia kahvila- ja muita julkisia tiloja rakennusten historialliseen luonteeseen sopivalla tavalla."
- "vettä läpäiseviä" pintamateriaaleja koskeviin määräyskohtiin on muutettu termi "sitomaton".

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, ettei asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyyn muistutukseen.

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli *****

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Maria Jaakkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37244
maria.jaakkola(a)hel.fi
Kati Immonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Anna Nervola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi
Kirsi Rantama, arkkitehti, puhelin: 310 37207
kirsi.rantama(a)hel.fi
Riitta Salastie, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi
Anna Sipilä, liikenneinsinööri, meluselvitykset, puhelin: 310 37110
anna.sipila(a)hel.fi